

KETURIASDEŠIMT TREČIOJI PAMOKA

LESSON 43/103/

dovanoti	to give a present
laikrodis	watch, clock
pagal	according to
laikrodžio lentelė	clock face
rodyklė	pointer, hand of a clock
valanda	hour
minutė	minute
sekundė	second
palengva	slowly
slinkti	to drag, to go slowly
suktis	to turn around
ratas	wheel, circle
žemyn	down
aukštyn	up
para	a day and night (24 hours)
vidudienis	noon
vidurnaktis	midnight
tarpas	interval
skaitvardis (kiekinis)	cardinal number (numeral)
skaitvardis (kelintinis)	ordinal number (numeral)

LAIKRODIS

Jurgiukas šiomet baigė antrąjį skyrių. Tėvelis jam padovanojo laikrodį. Tai buvo tikras laikrodis: ėjo ir rodė laiką. Jurgiukas jau gerai mokėjo laiką pagal laikrodį pažinti. Pažiūrėkite į tą laikrodį geriau.

Laikrodžio lentelė padalinta į dvyliką dalių ir pažymėta dvyliką skaitmenų. Be to, laikrodis turi dvi rodykles. Trumpesnioji rodyklė rodo valandas, o ilgesnioji minutes.

Kiek laiko?

Viena valanda turi 60 minučių. Trumpesnioji rodyklė, pradėjus nuo 12 valandos naktį, sukasi palengva žemyn, praslinkdama vieną tarpą tarp skaitmenų per vieną valandą. Per šešias nakties valandas ji atslenka iki skaitmens "6". Vadinasi, tada jau yra šešta valanda ryto. Toliau rodyklė palengva sukasi aukštyn, kol ateina iki „12“. Tai yra dvylikta valanda dienos. Paskui rodyklė padaro dar vieną ratą: žemyn iki šeštos valandos ir aukštyn iki 12 valandos naktį. Tuo būdu per parą rodyklė apsisuka du kartu. Para turi 24 valandas. Nuo 12 valandos nakties iki 12 valandos dienos yra priešpietinis arba nakties ir ryto laikas. Mes sakome: pirma valanda nakties, antra valanda nakties, trečia, ketvirta valanda nakties ir toliau penkta valanda ryto, šešta valanda ryto, septinta, aštunta, devinta, dešimta, vienuolikta valanda ryto. Pagaliau ateina 12 valanda dienos arba vidurdienis. Paskui prasideda popietinis ir vakaro laikas.

Sakome: pirmą valandą popiet; s...
12 valandą, vienuolika...
13 valandą, vidurdienis...
14 valandą, vakaras ir...

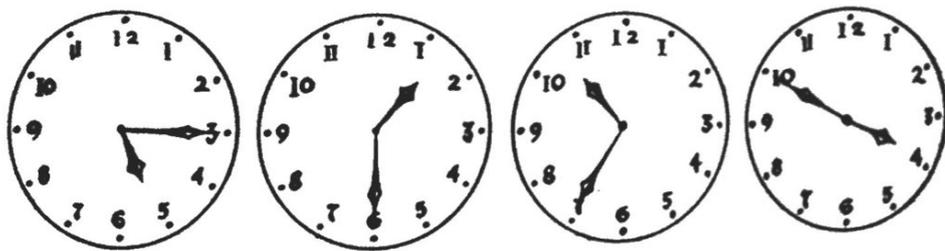
Ilgesnioji la...
priešpietinis ir vien...
šimčiai laikro...
parą dvyli...
12. Paskui ilgo...
12, dešimt...
ar dešimt minu...
ilgi rodyklė sto...
prie pirmos. To...
ar dešimt minu...
arba be penkiol...
dešimt pirma, p...

Sakome: pirma valanda popiet, antra, trečia, ketvirta, penkta valanda popiet; šešta valanda vakaro, septinta, aštunta, devinta, yra vidurnaktis. Čia prasideda nauja para. Parą sudaro rytas, diena, vakaras ir naktis.

Uždavinys: Nupieškite keletą laikrodžių. Pažymėkite juose vien trumpąją rodyklę ir apačioje parašykite, kurią valandą rodo?

Ilgesnioji laikrodžio rodyklė rodo minutes. Ji yra daug greitesnė ir vieną tarpą tarp skaitmenų pereina per 5 minutes. Aplinkui laikrodį ji apsisuka per vieną valandą. Imkime pavyzdžiui dvyliktą valandą dieną. Tada abi rodyklės stovi ties „12“. Paskui ilgoji greitai slenka žemyn ir rodo: penkias minutes po 12, dešimt minučių po 12, penkiolika minučių po 12, dvidešimt minučių po 12, dvidešimt penkias minutes po 12. Kai ilgoji rodyklė stovi tarp „12“ ir „1“, o trumpoji ties „6“ sakome: pusė pirmos. Toliau yra: dvidešimt penkios minutės iki pirmos, dvidešimt minučių iki pirmos, penkiolika minučių iki pirmos, arba be penkiolikos pirma, dešimt minučių iki pirmos, arba be dešimt pirma, penkios minutės iki pirmos, arba be penkių pirma.

Kiek laiko?

Uždavinys: Nupieškite keletą laikrodžių, pažymėkite ilgąsias bei trumpąsias rodykles, ir parašykite apačioje, kiek laiko?